

Tematické okruhy ke státní závěrečné magisterské zkoušce

Teorie a metody sociální práce

NMgr. program Sociální práce se zaměřením na komunikaci a aplikovanou psychoterapii

1. Vymezení pojmu sociální práce a sociální péče, její zásady, etické principy, cíle, význam a specifika sociální práce jako pole praxe a oblast vědeckého zkoumání. Sociální událost.
2. Historie a vývoj sociální práce, charakteristika SP, cíle, zásady a oblast výzkumu.
3. Terénní sociální práce –streetwork; sociální práce s komunitou.
4. Management a řízení v sociální práci. Projektování.
5. Supervize v SP, role supervize, typy supervize, supervizní vztah.
6. Krize a krizová intervence. Hromadná neštěstí a jejich zvládnutí.
7. Sociální služby – jejich druhy, standardy kvality sociálních služeb; kontrola a inspekce kvality, společenská odpovědnost zařízení sociálních služeb.
8. Sociální poradenství, poradenský proces jako metoda sociální práce, poskytování základního a odborného sociálního poradenství v ČR.
9. Komunitní plánování sociálních služeb jako metoda řízení a rozvoje sociální práce.
10. Sociální práce v rámci probační a mediační služby. Úloha sociálního pracovníka v postpenitenciární péči, zejména při realizaci alternativních trestů.
11. Psychohygiena pracovníků v pomáhajících profesích, prevence stresu a syndromu vyhoření, role efektivní komunikace.
12. Sociální práce jako profese, profesní etika a profesní etická dilemata, nároky sociální práce, role sociálních pracovníků, pracovní stres. Úloha celoživotního profesního vzdělávání.
13. Obecná metodologie sociální práce. Metody a techniky sociální práce, metodika práce s klientem, metodika evidence, zásady a principy aplikace metod sociální práce.
14. Sociální anamnéza, sociální šetření, depistáž.
15. Teorie sociální práce – psychodynamické směry; kognitivně-behaviorální přístupy a strategie; humanistické a existenciální teorie.
16. Moderní teorie sociální práce – systemické a antiopresivní přístupy, ekologický a sociobiologický model sociální práce.
17. Sociální práce se zneužívanými, týranými a zanedbávanými dětmi a jejich rodinami; s uživateli drog; s oběťmi násilí v rodině; s rizikovou mládeží.
18. Sociální práce s lidmi s mentálním, tělesným a smyslovým postižením; s duševně nemocnými a se seniory. Specifika. Multidisciplinární spolupráce.
19. Sociální práce s nezaměstnanými; s bezdomovci; s klienty se sociokulturní odlišností; s uprchlíky a migranty. Specifika. Multidisciplinární spolupráce.

Literatura

- ADAMS, R. - DOMINELLI, L. - PAYNE, M. 2002. *Critical Practice in Social Work*. New York: Palgrave.
- BAŠTECKÁ, B. 2005. *Terénní krizová práce: psychosociální intervenční týmy*. Praha: Grada.
- ELICHOVÁ, M. 2017. *Sociální práce: Aktuální otázky*. Praha: Grada.
- GLUMBÍKOVÁ, K. 2020. *Reflexivita v sociální práci s rodinami*. Praha: Grada, 2020.
- HAVLÍKOVÁ, J., HUBÍKOVÁ, O., TRBOLA, R. a MUSIL, L. 2021. *Kvalita výkonu sociální práce očima sociálních pracovníků*. Praha: VÚPSV, v.v.i., výzkumné centrum v Brně.
- HUBÍKOVÁ, O. a HAVLÍKOVÁ, J. *Depistáž v sociální práci na obecních úřadech*. Praha: VÚPSV, v.v.i., výzkumné centrum Brno, 2020.
- HORÁK, M. 2022. *Supervize: příručka pro uživatele*. Tábor: Asociace poskytovatelů sociálních služeb ČR.
- CHARFE, L. a GARDNER, A. 2019. *Social pedagogy and social work*. Los Angeles: SAGE.
- LACA, S. 2016. *Sociálna pedagogika verzus sociálna práca*, Praha: PVŠPS.
- LACA, S. 2022. *Kocept teórie a metód sociálnej práce*, Praha: PVŠPS.
- LACA, P. – LACA, S. 2020. *Koncept filozofie a etiky v sociálnej práci. Ústav sv. Jana Nepomuka Neumanna Příbram: A-Print s.r.o. Lipovce*.
- LEVICKÁ, J. 2007. *Metódy sociálnej práce*. Bratislava: SPN.
- MATOUŠEK, O. 2016. *Slovník sociální práce*. Praha: Portál.
- MATOUŠEK, O., ed. 2021. *Profesní způsobilost a vzdělávání v sociální práci*. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum.
- MATOUŠEK, O. 2007. *Základy sociální práce*, Praha: Portál, 2007.
- MAROON, I. 2012. *Syndrom vyhoření u sociálních pracovníků. Teorie, praxe, kazuistiky*. Praha: Portál. MUNKOVÁ, G. 2013. *Sociální deviance: přehled sociologických teorií*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk.
- MPaSV. 2021. *Příručka praxe sociální práce: výběr praktických poznatků získaných v rámci realizace projektu Systémová podpora sociální práce v obcích*. Praha: Ministerstvo práce a sociálních věcí.
- NEPUŠTIL, P. a GEREGOVÁ, M. ed. 2020. *Bez podmínek: metody psychosociální podpory pro lidi užívající drogy*. Brno: Masarykova univerzita.
- NEČASOVÁ, M., DOHNALOVÁ, Z. a TRBOLA, R. 2020. *Výzkum etických dilemat hodnot a principů sociální práce*. Praha: VÚPSV, v.v.i., výzkumné centrum Brno.
- ONDREJKOVIČ, P. et al. 2019. *Sociálna patológia*. Bratislava: VEDA.
- PAYNE, M. 2012. *Humanistic social work – core principles and practice*. London: Lyceum Books.
- PAYNE, M. 2014. *Modern social work theory*. Hampshire: Palgrave Macmillan.
- PRŮŠA, L. 2021 *Dlouhodobá péče nejen v České republice*. Tábor: Asociace poskytovatelů sociálních služeb ČR.
- RAMEŠOVÁ, M. *Mediátorství v sociální práci*. České Budějovice: Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Zdravotně sociální fakulta, 2019.
- ŠPILÁČKOVÁ, M., & NEDOMOVÁ, E. 2014. *Úkolově orientovaný přístup v sociální práci*. Praha: Portál.
- TOMEŠ, I. 2010. *Úvod do teorie a metodologie sociální politiky*. Praha: Portál.